

آموزش صحن بستری داروهای مصرفی در بیماران دیالیزی

❖ اپرکس یا اریتروپویتین

- نگهداری و مراقبت خاص از این دارو توسط استفاده کنندگان الزامیست. موارد زیر را بخاطر بسپارید:
- ✓ مواردی چون تغییر شدید دما، مجاورت طولانی بانور و تکان‌های شدید ویال و سرنگ محتوی دارو مواردی بر عملکرد دارو اثر می‌گذارند.
 - ✓ پس از خرید دارو از قرار دادن آن در مجاورت نور خورشید مقابل پنجره، شیشه اتومبیل یا هر منبع گرمایی دیگر خودداری نمایید زیرا دمای این دارو ممکن است به سرعت بالا رود.
 - ✓ از حمل دارو در اتومبیلی که دمای داخل آن بیش از ۲۵ درجه سانتی گراد باشد خودداری نمایید.
 - ✓ از تکان دادن شدید آمپول یا شیشه دارو حتی هنگامی که دارودر جعبه خود قرار دارد، جدا خودداری نمایید.
 - ✓ سریعاً دارو را در یخچال با دمای ۲-۸ درجه سانتی گراد قرار دهید.
 - ✓ از قرار دادن دارو در فریزر جدا خودداری نمایید.
 - ✓ تازمانی که از دارو استفاده نکرده اید آن را در یخچال درون جعبه مقوایی خود نگه دارید.
 - ✓ جهت تاثیر بهتر دارو، قرص ب کمپکس و اسید فولیک را روزانه مصرف نمایید.
 - ✓ در نظر داشته باشید که یکی از عوارض مهم داروی اریتروپویتین افزایش فشار خون است لذا مراقب فشار خون خود باشید و مرتب فشار خون خود را کنترل کنید.
 - ✓ با درمان کم خونی و بهتر شدن اشتها مراقب افزایش وزن و افزایش سمومی: مانند اوره و پتاسیم باشید.
 - ✓ ممکن است در حین درمان با اریتروپویتین نیاز به هپارین بیشتری ضمن دیالیز داشته باشید لذا فیستول خود را کنترل نمایید و هرگونه تغییر را گزارش کنید.
 - ✓ پیش از برداشتن دارو از یخچال دست‌ها را به خوبی با آب و صابون شسته و با حوله تمیز خشک کنید.
 - ✓ بعد از خارج کردن دارو از یخچال مطمئن شوید که تاریخ مصرف آن نگذشته باشد.
 - ✓ صبر کنید تا دمای دارو با دمای اطاق یکسان شود در این مدت دارو باید دور از هر نوع منبع نوری یا گرما باشد. این فرآیند هم دما شدن حدود ۳۰-۱۵ دقیقه طول خواهد کشید.
 - ✓ دارو نباید بیش از ۶۰ دقیقه در دمای اطاق نگه داشته شود.
 - ✓ از گرم کردن دارو با استفاده از مالش شدید در میان کف دو دست، مایکروویو، فر معمولی و آب گرم خودداری نمایید.
 - ✓ در نظر داشته باشید که دارو معمولاً باید شفاف و بدون رنگ باشد.
 - ✓ در صورت مشاهده کدورت، رنگی شدن، ذرات معلق یا کف در دارو از مصرف آن اجتناب کنید.
 - ✓ در صورت خراب شدن دارو در اثر خاموش شدن یخچال به علت قطع برق یا خرابی و یخ زدن یا گرم شدن دارو در حرارت بیش از ۲۵ درجه سانتی گراد از مصرف آن خودداری کنید.

❖ ونوفر

- موارد زیر را در زمان استفاده از این دارو بخاطر بسپارید:
- ✓ ونوفر و آمپول ویتامین ث (C) با توجه به نیاز هر بیمار توسط پزشک حین دیالیز تزریق می‌شوند.
 - ✓ از مصرف خودسرانه ونوفر خودداری کنید.
 - ✓ مصرف بیش از حد این دارو و یا سرعت بالای انفوزیون (تزریق) آن ممکن است باعث کاهش فشار خون، سردرد، تهوع، گیجی، درد مفاصل، بی حسی بدن، درد شکم، درد عضلات و ادم گردد. در صورت بروز این نشانه‌ها به پرستار اطلاع دهید.
 - ✓ توجه داشته باشید این دارو با سایر داروها و یا محلول‌های تغذیه‌ای وریدی نباید مخلوط شود.

منبع: برونر - سودارت پرستاری داخلی و جراحی، ۲۰۲۲

آموزش صین بستری داروهای مصرفی در بیماران دیالیزی

کد پمفلت : IQF-۱۴۱

❖ کربنات کلسیم

موارد زیر را در زمان استفاده از این دارو بخاطر بسپارید:

- ✓ در صورت بروز علائم بی اشتها، تهوع، یبوست، دل درد، خشکی دهان یا احساس تشنگی با پزشک مشورت نمایید.
- ✓ دارو را در دمای ۳۰-۱۵ درجه سانتی گراد و در پوشش بسته بندی شده خودش نگهداری کنید.
- ✓ این قرص را در ابتدا و یا بین غذا مصرف کنید.

❖ ویتامین دی (D)

- ✓ به صورت دوره ای و با نظر پزشک آزمایش کلسیم و فسفر خون را انجام دهید.
- ✓ دارو را دور از نور و حرارت نگهداری کنید.

❖ داروهای فشار خون و انسولین

- ✓ عارضه اصلی افزایش فشار خون و دیابت، نارسایی کلیه ها می باشد. لذا اغلب بیمارانی دیالیزی از داروهای کاهش دهنده فشار خون و قند استفاده می نمایند.
- ✓ کلیه داروها را باید طبق دستور و منظم مصرف کنید.
- ✓ از قطع ناگهانی دارو پرهیز کنید.
- ✓ اگر در حین دیالیز دچار افت فشار خون یا قند می شوید، فقط وعده دارویی قبل از دیالیز را مصرف نکنید.

❖ نکات کلی در مصرف داروها

- ✓ کلیه داروها، حتی داروهایی را که پزشکان برای شما تجویز می کنند، باید با اطلاع پزشک نفرولوژیست شما باشد.
- ✓ از مصرف هرگونه مسکن به خصوص متوکاربامول و باکلوفن تجویز پزشک معالجتان خودداری فرمایید.
- ✓ مصرف سایر ویتامین ها، را باید با نظر پزشک معالج مصرف کنید.
- ✓ داروها را در ساعت مشخص مصرف کنید.
- ✓ در صورتی که دارویی را فراموش نمودید و تا ساعت مصرف بعدی زمان زیادی دارید آن را مصرف کنید. ولی اگر به زمان مصرف بعدی نزدیک است از مصرف آن خودداری نمایید.
- ✓ داروها را دور از دسترس اطفال نگهداری کنید.
- ✓ قرص های تاریخ مصرف گذشته را در منزل نگه داری نکنید.
- ✓ همیشه به میزان کافی داروهای مصرفی را در منزل داشته باشید و پیش از تمام شدن آن، دوباره نسخه را از داروخانه تهیه نمایید یا به پزشک مراجعه نمایید.
- ✓ اگر قصد سفر دارید، حتما مطمئن شوید که دارو به میزان کافی برای آن مدت به همراه دارید.
- ✓ در صورت مراجعه به هر پزشک دیگر، حتما پزشک را از مصرف داروها مطلع نمایید.
- ✓ خودسرانه و بدون مشورت با پزشک، داروهای مصرفی خود را قطع نکنید و یا آن ها را تغییر ندهید.

❖ زمان مراجعه بعدی

- ✓ در صورت مشاهده عوارض دارویی مانند بی اشتها، استفراغ، اسهال و ... به پزشک مراجعه نمایید.
- ✓ در صورت اتمام داروهای مصرفی و یا رسیدن زمان ویزیت پزشک مراجعه نمایید.

منبع: بروئر - سودارت پرستاری داخلی و جراحی، ۲۰۲۲- خرداد ۱۴۰۲ واحد آموزش به بیمار